

Prædiken til 22. søndag efter trinitatis

Matt. 18, 21-35

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Matthæus: Da kom Peter til Jesus og spurgte: »Herre, hvor mange gange skal jeg tilgive min broder, når han forsynder sig imod mig? Op til syv gange?« Jesus svarede ham: »Jeg siger dig, ikke op til syv gange, men op til syvoghalvfjerds gange. Derfor: Himmeriget ligner en konge, der ville gøre regnskab med sine tjenere. Da han begyndte på regnskaberne, blev en, der skyldte ti tusind talenter, ført frem for ham. Da han ikke havde noget at betale med, befalede hans herre, at han og hans kone og børn og alt, hvad han ejede, skulle sælges og gælden betales. Men tjeneren kastede sig ned for ham og bad: Hav tålmodighed med mig, så skal jeg betale dig det alt sammen. Så fik den tjeners herre medynk med ham og lod ham gå og eftergav ham gælden. Men da den tjener gik ud, traf han en af sine medtjenere, som skyldte ham hundrede denarer. Og han greb ham i struben og sagde: Betal, hvad du skylder! Hans medtjener kastede sig ned for ham og bad: Hav tålmodighed med mig, så skal jeg betale dig. Det ville han ikke, men gik hen og lod ham kaste i fængsel, indtil han fik betalt, hvad han skyldte. Da hans medtjenere nu så, hvad der var sket, blev de meget bedrøvede og gik hen og forklarede deres herre alt, hvad der var sket. Da kaldte hans herre ham for sig og sagde: Du onde tjener, al den gæld eftergav jeg dig, da

du bad mig om det. Burde du så ikke også forbarme dig over din medtjener, ligesom jeg forbarmede mig over dig? Og hans herre blev vred og overlod ham til bødlerne, indtil han fik betalt alt, hvad han skyldte. Sådan vil også min himmelske fader gøre med hver eneste af jer, der ikke af hjertet tilgiver sin broder.« Matthæusevangeliet 18,21-35

Kærlighed er lovens fylde
og fuldkommenhedens bånd,
den er, hvad vor Gud vi skyldte,
den er frugten af hans Ånd. DDS 696 v. 3

Vi kender det så godt. Alle får vi noget på hinanden, stort og småt. Det er menneskeligt. Et forkert ord, en dum handling – nogen bliver kede af det. Derfor skal vi lade kærligheden, det at elske og tilgive hinanden, være det vigtigste i vort liv med hinanden. Kærlighed er det fineste greb om livet, kristendommen har lært os. Fordringen: Du skal elske. Du skal kunne tilgive for at elske, og du skal kunne elske for at tilgive. Kærligheden gør det muligt. Måske lyder det lidt højstemt. Men skærer vi ind til benet, er det sådan, det er, tænker jeg. Vi kender disciplen Peter, som spørger Jesus

om tilgivelsens grænse. Peter ligner os. Han synes, at der må være en grænse for overbærenheden, nåden og barmhjertigheden. Der må være en grænse for tilgivelsen.

Folk kan jo opføre sig så tåbeligt, at man tager sig til hovedet i fortvivlelse. Det kender vi også. Og nogle gange må vi give op. Det er menneskeligt. Nok er nok.

Ikke desto mindre ligger fordringen, kravet der. Du skal tilgive din bror, søster, medmennesket, din næste. Det er et helt uomgængeligt krav i kristendommen. Som vi er tilgivet og elsket af Gud ved Jesus Kristus, skal vi elske og tilgive hinanden – ikke kun om søndagen og syv gange. Ikke kun ved festlige lejligheder, men altid og uendeligt.

Vi er inde i kerne af kristendommen – kærlighedens væsen. Det vigtigste, som vi sang om i ”Kærlighed er lysets kilde”, kærlighedens rod, livets krone, lysets glans, lovens fylde, fuldkommenhedens bånd.

Jesus fortæller i evangeliet en historie for at hjælpe Peter og os på vej: lignelsen om den gældbundne tjener, der får sin gæld eftergivet, men ikke holder sig for god til at gribe sin egen skyldner i struben og afkræve konstant betaling af gælden. Kreditoren ydmygede sig og bad ovenikøbet om henstand og ville betale. Men her hjalp ingen ”kære mor”. Betal, hvad du skylder, sagde han, der selv havde fået eftergivet sin gæld. Og da kongen, som jo ligner Gud, hørte det, blev han vred og kaldte den forgældede tjener, som havde fået sin gæld eftergivet, til sig og sagde: ”Når du nu har fået eftergivet og tilgivet din gæld, da du bad mig om det, burde du så ikke også forbarme dig over dine skyldnere”? Og Jesus slutter, som så ofte

hos Matthæus, tungt og misantropisk – med en trussel om, at hvis du ikke tilgiver dit medmenneske af hjertet, så vil du blive overladt til bødlerne.

Gud er nådig og barmhjertig, siger vi – hvad betyder det egentlig? Ja, at være barmhjertig betyder at have et hjerte i brystet, i barmen. Hjertet er kærlighedens sted. Som vi skal synge om lidt:

Kristendom er Guds nådes ord,
skænker os lyset og livet,
nåde dog kun på nåde tror,
som har os syndens tilgivet;
nådeløs barm er skilt fra Gud,
tro er for den et lovens bud,
nåden et ord, den ej kender. DDS 695 v. 3

Fortsættelsen følger f.eks. i Fadervor: Herrens egen bøn, når vi beder: Forlad os vor skyld, som også vi forlader vore skyldnere.

Da jeg var fængselspræst, lærte min gamle mentor, Carl Lomholt mig, at der altid skulle være skriftemål med absolution – tilgivelse - ved altergangen i fængslet - altså mulighed for at kirkegængerne kunne fremkalde og artikulere og angre deres synder, fejl, mistakes, forbrydelser. For som han sagde: Disse indsatte har virkelig noget at fortryde, angre og for at de kan leve med det, er det nødvendigt at give dem muligheden for at artikulere deres synder. Det skal vi, indsatte, udsatte og ansatte – alle mennesker have mulighed for. Ellers hober det sig op inde i os og lammer os i livet.

Altså, vi skal ikke lægge låg på, glemme, skubbe væk, men se brøden, fejlen, overgre-

bet, forbrydelsen i øjnene, vedgå den, leve med den for at kunne leve. Og det gælder for så vidt i stort og småt. Derfor lød det altid i fængslet forud for altergangen, hvor al synd, alle vore mangler og fejl, indbildte klogskab, brud og brist bliver tilgivet: Så sandt I af hjertet angre jeres synder, kan jeg nu på Jesus Kristi befaling tilgive jer jeres synder. Han, som har begyndt sin gode gerning i jer, vil fuldføre den indtil Jesu Kristi dag.

Ja, Paulus udmønter, konkretiserer i sit brev til menigheden i Filippi, hvad kærlighed er: at vi alle - Paulus og alle andre kristne gennem tiderne - er fælles om nåden i kraft af Jesus. Derfor beder vi også i nadverbønnen: Giv os at vokse i kærligheden. At vi må kunne blive rige på indsigt og dømmekraft, så vi kan skønne, hvad der er væsentligt i vort liv med hinanden, ja, lade det at vi allerede er elskede give os trøst og frimodighed i livet, når vi har svært ved at tilgive og elske – udleve kærligheden, som vi hører, vi skal. Vælg i det mindste dine kampe med omhu.

For sådan er det jo også imellem os. Vi har svært ved at lade det, at vi skal elske og tilgive, gennemsyre vores liv. Derfor skal vi have det at vide hele tiden, holde gudstjeneste, prædike, synge. Det gælder i hjemmet. I forældres forhold til deres børn, og i børnes forhold til deres forældre, i særdeleshed ved skilsmisse - i ægteskabet – hvor vi jo netop ved vielsen får at vide: at vi skal iføre os inderlig barmhjertighed, godhed, mildhed, tålmodighed, ydmyghed, og skal tilgive hinanden, ligesom Herren tilgav os – ja, skal iføre os kærligheden, som er fuldkommenhedens bånd. Det gælder også i samfundet, i

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

skoleklassen, på arbejdspladsen, i fritid, i politik.

I vikingetiden var blodhævn og familiefejder et kæmpe problem. Hævnen ville jo ingen ende tage. Med kristendommen kom en ny forståelse af livet og kærlighedens væsen og betydning ind i folks liv. Nemlig tilgivelsens mulighed: Som vi er tilgivet og elsket af Gud, skal vi også elske og tilgive hinanden. Denne fordring er kristen kærlighed, nådens og barmhjertighedens gave. Man kunne ønske, at den samme erkendelse ville vinde indpas i vor tids bandekonflikter, som jo er helt ude i hampen i et civiliseret samfund. Kort sagt: kravet, fordringen om kærlighed - det at elske og tilgive, trods alt – bør gælde i alle livets forhold til alle tider i vores kultur. Den ældgamle kulturbærende fortælling om Josef og hans brødre vi hørte, minder os om det. Josef var blevet efterladt af sine brødre, solgt som slave og kom til ægypten, hvor han alligevel endte som Faraos højre hånd. Da brødrenes far Jakob, Israel, døde, var brødrene dødsensangste for, at Josef ville hævne sin ydmygelse. Men Josef sagde: ”Er jeg i Guds sted? I udtænkte ondt mod mig, men Gud vendte det til det gode. Frygt ikke!”

Og hermed kom det evangeliske ord *Frygt ikke* ind i vores liv med hinanden. Det lyder til jul, når englenerne synger for de målløse hyrder *Frygt ikke*, ligesom det lød til Maria, da Gabriel fortalte den lille pige, at hun skulle føde Guds søn *Frygt ikke*. Det lød til kvinderne ved graven, hvor de havde lagt liget af Jesus, som nu var væk. Graven var tom *Frygt ikke*. Kristentroen, ja kristendommen fødes ud af en tom grav: *Frygt ikke* – elsk og tilgiv. Amen!

Peter Lindholt Jessen

Vissenbjerg

Salmer:

754, 522, 696, 695, 743, 731